

Διαχείριση των εξωτερικών συνόρων

Η πολιτική διαχείριση των συνόρων της ΕΕ αναγκάστηκε να προσαρμοστεί σε σημαντικές εξελίξεις, όπως η άνευ προηγουμένου άφιξη προσφύγων και παράτυπων μεταναστών, και, από τα μέσα του 2015, έγιναν εμφανείς διάφορες αδυναμίες στις πολιτικές της ΕΕ για τα εξωτερικά σύνορα και τη μετανάστευση. Οι προκλήσεις που συνδέονται με την αύξηση των μικτών μεταναστευτικών ροών στην ΕΕ, η πανδημία COVID-19 και οι ανησυχίες για την ασφάλεια, πυροδότησαν μια νέα περίοδο δραστηριότητας στον τομέα της προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, που έχει επίσης αντίκτυπο στα εσωτερικά της σύνορα.

Νομική βάση

Άρθρο 3 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ).

Άρθρα 67 και 77 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Στόχοι

Ένας ενιαίος χώρος χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα – ο χώρος Σένγκεν – προϋποθέτει και μια κοινή πολιτική όσον αφορά τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων. Το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΕΕ προβλέπει την επιβολή «κατάλληλων μέτρων όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα». Η ΕΕ επιδιώκει, συνεπώς, να θεσπίσει κοινά πρότυπα όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά της σύνορα και να θέσει σταδιακά σε εφαρμογή ένα ολοκληρωμένο σύστημα για τη διαχείριση των συνόρων αυτών.

Επιτεύγματα

Το πρώτο βήμα προς μία πολιτική κοινής διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων έγινε στις 14 Ιουνίου 1985, όταν πέντε εκ των τότε δέκα κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας υπέγραψαν μια διεθνή συμφωνία, τη λεγόμενη Συμφωνία του Σένγκεν, κοντά στο παραμεθόριο χωριό Σένγκεν του Λουξεμβούργου, που συμπληρώθηκε πέντε χρόνια αργότερα με τη Σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν ^[1]. Ο χώρος Σένγκεν, δηλαδή μια ζώνη χωρίς εσωτερικά σύνορα που

[1] **Το κεκτημένο Σένγκεν:** Σύμβαση εφαρμογής της 19ης Ιουνίου 1990 της συμφωνίας του Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, ΕΕ L 239 της 22.9.2000, σ. 19.

εγκαθιδρύθηκε από το κεκτημένο Σένγκεν (όπως είναι συνολικά γνωστές οι συμφωνίες και ρυθμίσεις), περιλαμβάνει σήμερα 27 ευρωπαϊκές χώρες.^[2]

A. Το κεκτημένο Σένγκεν για τα εξωτερικά σύνορα

Το σημερινό κεκτημένο Σένγκεν για τα εξωτερικά σύνορα βασίζεται στο αρχικό κεκτημένο που ενσωματώθηκε στην έννομη τάξη της ΕΕ με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ (1.1.3). Οι κανόνες του περιλαμβάνονται σε ένα ευρύ φάσμα μέτρων, τα οποία μπορούν χονδρικά να διαιρεθούν σε πέντε θέματα:

1. Ο Κώδικας συνόρων του Σένγκεν

Ο Κώδικας Συνόρων του Σένγκεν ^[3] αποτελεί τον κεντρικό πυλώνα της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων. Θεσπίζει κανόνες σχετικά με τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων καθώς και όρους που διέπουν την προσωρινή επαναφορά ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διεξάγουν συστηματικούς ελέγχους, με χρήση οικείων βάσεων δεδομένων, όλων των προσώπων, περιλαμβανομένων εκείνων που απολαύουν του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης (δηλαδή πολίτες της ΕΕ και μέλη της οικογένειάς τους που δεν είναι πολίτες της ΕΕ), όταν διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα. Οι βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τους ελέγχους περιλαμβάνουν το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) και τη βάση δεδομένων της Ιντερπόλ για κλαπέντα και απολεσθέντα ταξιδιωτικά έγγραφα. Οι υποχρεώσεις αυτές ισχύουν σε όλα τα εξωτερικά σύνορα (εναέρια, θαλάσσια και χερσαία), τόσο για την είσοδο όσο και για την έξοδο. Ο μηχανισμός αξιολόγησης Σένγκεν, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου,^[4] τέθηκε σε ισχύ τον Νοέμβριο 2014 και θέσπισε πενταετές πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης για την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019. Σκοπός του μηχανισμού αυτού ήταν να εξετάσει όλες τις συνιστώσες του κεκτημένου του Σένγκεν, μεταξύ άλλων επανεξετάζοντας και αξιολογώντας τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη διενεργούν ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, καθώς και όλους τους σχετικούς νόμους και διαδικασίες. Ο μηχανισμός δίνει ιδιαίτερη προσοχή στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Οι αξιολογήσεις μπορούν επίσης να καλύπτουν συναφή μέτρα που αφορούν τα εξωτερικά σύνορα, την πολιτική θεωρήσεων, την αστυνομική και δικαστική συνεργασία (για ποινικά θέματα), το SIS και την προστασία των δεδομένων.

2. Το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS)

Το SIS είναι ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών και βάσης δεδομένων που βοηθά στη διατήρηση της διεθνούς ασφάλειας στον χώρο Σένγκεν, όπου δεν υφίστανται συνοριακοί έλεγχοι. Πρόκειται για το ευρύτερα χρησιμοποιούμενο, αλλά και το αποδοτικότερο σύστημα ΤΠ της ΕΕ στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

[2] Οι χώρες δεν περιλαμβάνουν τα κράτη μέλη της ΕΕ, Κύπρο, Ιρλανδία, Βουλγαρία και Ρουμανία. Ωστόσο, ο χώρος Σένγκεν περιλαμβάνει τέσσερα κράτη-μη μέλη της ΕΕ: την Ισλανδία, την Ελβετία, τη Νορβηγία και το Λιχτενστάιν. Η Δανία έχει δυνατότητα εξαίρεσης από τον Τίτλο V της ΣΛΕΕ (Πρωτόκολλο 22), αλλά συμμετέχει σε διακυβερνητική βάση.

[3] [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/399](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν), ΕΕ L 77 23.3.2016, σ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/458 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 όσον αφορά την ενίσχυση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα με χρήση οικείων βάσεων δεδομένων, ΕΕ L 74 της 18.3.2017, σ. 1.

[4] [Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου](#), της 7ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση ενός μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου Σένγκεν και την κατάργηση της απόφασης της εκτελεστικής επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 σχετικά με τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής για την αξιολόγηση και την εφαρμογή της σύμβασης Σένγκεν, ΕΕ L 295 της 6.11.2013, σ. 27.

(ΧΕΑΔ) (4.2.1). Οι αρχές σε ολόκληρη την ΕΕ χρησιμοποιούν το SIS για να εισαγάγουν ή να συμβουλευτούν καταχωρήσεις για καταζητούμενα ή αγνοούμενα πρόσωπα και απολεσθέντα αντικείμενα. Περιέχει πάνω από 80 εκατομμύρια καταχωρήσεις και οι αρχές το συμβουλευτήκαν πάνω από 5 δισεκατομμύρια φορές το 2017, με αποτέλεσμα την ενεργοποίηση περισσότερων από 240 000 θετικών απαντήσεων από καταχωρήσεις εξωτερικού (καταχωρήσεις που έγιναν από άλλη χώρα). Το SIS ενισχύθηκε πρόσφατα με την αναπροσαρμογή των κανόνων του, για την κάλυψη πιθανών ελλείψεων στο σύστημα και την εφαρμογή διαφόρων ουσιαστικών αλλαγών στους τύπους καταχωρήσεων.

Μετά την τελευταία μεταρρύθμιση του 2018, το πεδίο του SIS προσδιορίζεται τώρα σε τρία νομικά μέσα με τη μορφή τριών κανονισμών (σε αντικατάσταση του SIS II):

- Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις [5]
- Συνοριακοί Έλεγχοι [6]
- Επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών.[7]

Οι εν λόγω τρεις κανονισμοί εισάγουν κατηγορίες καταχωρίσεων για το σύστημα, όπως είναι οι καταχωρίσεις για άγνωστα ύποπτα ή καταζητούμενα πρόσωπα, οι προληπτικές καταχωρίσεις για παιδιά που διατρέχουν κίνδυνο απαγωγής από γονείς, οι καταχωρίσεις με σκοπό την επιστροφή και μια καταχώριση σε σχέση με αποφάσεις επιστροφής που έχουν εκδοθεί για παράνομα διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών.

3. Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας: Σύνορα και Θεωρήσεις

Δεν διαθέτουν όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ εξωτερικά σύνορα και δεν επηρεάζονται εξίσου από τις διασυνοριακές μετακινήσεις. Για τον λόγο αυτό η ΕΕ χορηγεί κονδύλια σε μια προσπάθεια να αντισταθμίσει ορισμένες από τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται τα κράτη μέλη των οποίων τα εξωτερικά σύνορα είναι και εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Αυτός ο μηχανισμός επιμερισμού των βαρών δημιουργήθηκε με χρηματοδότηση συνολικού ύψους 3.8 δισεκατομμυρίων ευρώ για την επταετή περίοδο δημοσιονομικού προγραμματισμού 2014-2020. Ο κύριος στόχος του Ταμείου είναι να συμβάλει στη διασφάλιση ασφάλειας υψηλού επιπέδου στην Ένωση, διευκολύνοντας ταυτόχρονα τις νόμιμες μετακινήσεις. Οι δικαιούχοι των προγραμμάτων που υλοποιούνται στο πλαίσιο αυτού του ταμείου μπορούν να είναι κρατικές και ομοσπονδιακές αρχές, τοπικοί δημόσιοι φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ανθρωπιστικές οργανώσεις, εταιρείες ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου, καθώς και οργανισμοί εκπαίδευσης και έρευνας.

[5][Κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/1862](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1986/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2010/261/ΕΕ της Επιτροπής ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 56.

[6][Κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/1861](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν και την τροποποίηση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006, ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 14.

[7][Κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/1860](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν για την επιστροφή παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 1.

4. Το σύστημα εισόδου/εξόδου (ΣΕΕ)

Το σύστημα εισόδου/εξόδου (ΣΕΕ) ^[8]είναι ένα σύστημα πληροφοριών που επιταχύνει και ενισχύει τους συνοριακούς ελέγχους για τους υπηκόους τρίτων χωρών που ταξιδεύουν στην ΕΕ. Το ΣΕΕ αντικαθιστά τη χειροκίνητη σφράγιση των διαβατηρίων στα σύνορα με την ηλεκτρονική καταχώριση στη βάση δεδομένων.

Κύριοι στόχοι της ΣΕΕ είναι:

- η μείωση του χρόνου των ελέγχων στα σύνορα και η βελτίωση της ποιότητας των συνοριακών ελέγχων, μέσω του αυτόματου υπολογισμού της επιτρεπόμενης διαμονής κάθε ταξιδιώτη·
- η εξασφάλιση συστηματικής και αξιόπιστης ταυτοποίησης των προσώπων που υπερβαίνουν την επιτρεπόμενη διάρκεια διαμονής·
- η ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας και η καταπολέμησης της τρομοκρατίας, επιτρέποντας την πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου στο ταξιδιωτικό ιστορικό.

Η πρόσβαση στο ΣΕΕ επιτρέπεται στις εθνικές αρχές επιβολής του νόμου και την Ευρωπόλ, αλλά όχι στις αρμόδιες για το άσυλο αρχές. Η δυνατότητα διαβίβασης δεδομένων για σκοπούς επιβολής του νόμου ή επιστροφής σε τρίτες χώρες και κράτη μέλη της ΕΕ που δεν συμμετέχουν στο ΣΕΕ προβλέπεται, αλλά υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Το ΣΕΕ θα καταχωρεί δεδομένα ταξιδιωτών (όνομα, είδος ταξιδιωτικού εγγράφου, δακτυλικά αποτυπώματα, εικόνα προσώπου, ημερομηνία και τόπο εισόδου και εξόδου) κατά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων Σένγκεν. Ισχύει για όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών, τόσο εκείνους που χρειάζονται θεώρηση όσο και εκείνους που απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή. Θα χρησιμοποιείται επίσης από τις προξενικές και συνοριακές αρχές.

5. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex)

Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή (EBCG) είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (EBCGA/ Frontex) και οι εθνικές αρχές σε συνδυασμό.^[9]

Η EBCG άρχισε να λειτουργεί τον Οκτώβριο 2016. Αυτή η [αποκεντρωμένη υπηρεσία](#) έχει ως έργο να παρακολουθεί στενά τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για τον έγκαιρο εντοπισμό και την αντιμετώπιση ενδεχόμενων απειλών για την ασφάλεια στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Για αρκετά χρόνια πριν από το 2015, το Κοινοβούλιο ζητούσε να ενισχυθεί ο ρόλος του Frontex προκειμένου να αυξηθεί η ικανότητά του να ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στις μεταβαλλόμενες μεταναστευτικές ροές. Για παράδειγμα, το Κοινοβούλιο στο [ψήφισμά του της 2ας Απριλίου 2014 σχετικά με την ενδιάμεση αναθεώρηση του προγράμματος της](#)

---

[8][Κανονισμός \(ΕΕ\) 2017/2226](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εισόδου/εξόδου (ΣΕΕ) για την καταχώριση δεδομένων εισόδου και εξόδου και δεδομένων άρνησης εισόδου των υπηκόων τρίτων χωρών που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, τον καθορισμό των όρων πρόσβασης στο ΣΕΕ για σκοπούς επιβολής του νόμου και την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008 και (ΕΕ) αριθ. 1077/2011, ΕΕ L 327 της 9.12.2017, σ. 20.

[9][Κανονισμός \(ΕΕ\) 2019/1896](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624, ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1.

[Στοκχόλμης](#), ^[10]ζήτησε από τους Ευρωπαίους συνοριοφύλακες να φρουρούν τα σύνορα του χώρου Σένγκεν. Στα συμπεράσματά του τον Οκτώβριο 2015, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε επίσης την υποστήριξή του για την «προοδευτική δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων». Το Κοινοβούλιο επέμεινε οι νέες εξουσίες παρέμβασης του οργανισμού να ενεργοποιούνται με απόφαση των κρατών μελών στο Συμβούλιο και όχι με απόφαση της Επιτροπής, όπως είχε προταθεί αρχικά. Ο κανονισμός διευρύνει το πεδίο δραστηριοτήτων του EBCGA/ Frontex ώστε να περιλαμβάνεται ενισχυμένη στήριξη στα κράτη μέλη όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης, την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος και τις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης. Προβλέπει μεγαλύτερο ρόλο για τον Frontex στην επιστροφή των μεταναστών στις χώρες καταγωγής τους, σύμφωνα με τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι εθνικές αρχές. Το Συμβούλιο, βάσει πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να ζητήσει από τον οργανισμό να παρέμβει και να βοηθήσει τα κράτη μέλη σε εξαιρετικές περιστάσεις. Αυτό ισχύει συγκεκριμένα στις εξής περιπτώσεις:

- ένα κράτος μέλος δεν συμμορφώνεται (εντός καθορισμένου χρονικού ορίου) με δεσμευτική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του οργανισμού για την αντιμετώπιση αδυναμιών στη διαχείριση των συνόρων του· και
- υπάρχει ιδιαίτερη και δυσανάλογη πίεση στα εξωτερικά σύνορα που θέτει σε κίνδυνο τη λειτουργία του χώρου Σένγκεν. Αν ένα κράτος μέλος αντιτίθεται σε απόφαση του Συμβουλίου για την παροχή συνδρομής, τα άλλα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν προσωρινά εκ νέου εσωτερικούς συνοριακούς ελέγχους.

Τον Νοέμβριο 2019 ο οργανισμός θα αποκτήσει νέα εντολή και τα δικά του μέσα και εξουσίες για την προστασία των εξωτερικών συνόρων, την αποτελεσματικότερη εκτέλεση των επιστροφών και τη συνεργασία με τρίτες χώρες ^[11]. Το βασικό στοιχείο αυτού του ενισχυμένου οργανισμού θα είναι ένα μόνιμο σώμα 10 000 συνοριοφυλάκων με εκτελεστικές εξουσίες για να υποστηρίξουν ανά πάσα στιγμή τα κράτη μέλη. Ο οργανισμός θα έχει επίσης ισχυρότερη εντολή όσον αφορά τις επιστροφές και θα συνεργάζεται πιο στενά με τις τρίτες χώρες, περιλαμβανομένων εκείνων που δεν βρίσκονται στην άμεση γειτονία της ΕΕ. Το μόνιμο σώμα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής κατέστη πλήρως έτοιμο για αποστολή το 2021 και θα φτάσει την πλήρη του ικανότητα 10.000 συνοριοφυλάκων έως το 2024.

B. Εξελίξεις στη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ

Τις εξελίξεις επιτάχυνε η μεγάλη κλίμακας απώλεια ανθρώπινων ζωών στη Μεσόγειο τα τελευταία χρόνια, σε συνδυασμό με τη μαζική εισροή προσφύγων και μεταναστών από τον Σεπτέμβριο του 2015.

Πριν από την προσφυγική κρίση, μόνο τρεις χώρες είχαν χρησιμοποιήσει την τοποθέτηση φρακτών στα εξωτερικά σύνορα για να εμποδίζουν τους μετανάστες και τους πρόσφυγες να φτάσουν στα εδάφη τους: η Ισπανία (οι εργασίες ολοκληρώθηκαν το 2005 και επεκτάθηκαν το 2009), η Ελλάδα (2012) και η Βουλγαρία (σε απάντηση

[10]Παράγραφος 74 του [ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 2ας Απριλίου 2014, σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση του προγράμματος της Στοκχόλμης](#), ΕΕ C 408 της 30.11.2017, σ. 8.

[11][Κανονισμός \(ΕΕ\) 2019/1896](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

στην Ελλάδα, ολοκληρώθηκε το 2014). Αντίθετα προς το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, το οποίο ορίζει ότι «η άρνηση εισόδου επιβάλλεται μόνο με αιτιολογημένη απόφαση η οποία αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους της άρνησης», όλο και περισσότερα κράτη μέλη άρχισαν σταδιακά την κατασκευή συνοριακών τοίχων ή φρακτών με στόχο την αδιάκριτη αποτροπή των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο από το να έχουν πρόσβαση στην επικράτειά τους. Επιπλέον, χωρίς ρητούς κανόνες της ΕΕ για την ανέγερση φρακτών στα εξωτερικά σύνορα Σένγκεν, και παραβιάζοντας τους κανόνες του ασύλου, τα κράτη μέλη έχουν επίσης θέσει εμπόδια με τρίτες χώρες (ιδίως η Λευκορωσία, το Μαρόκο και τη Ρωσία), συμπεριλαμβανομένων των υποψήφιων για προσχώρηση χωρών (Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, Σερβία και Τουρκία). Φράκτες έχουν υψωθεί επίσης εντός του χώρου Σένγκεν, όπως ο φράκτης μεταξύ Αυστρίας και Σλοβενίας, ενώ οι ισπανικές πρακτικές στη Melilla ελέγχονται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο. Οι φρικαλεότητες που διαπράττονται σε περιοχές όπου έχουν κατασκευαστεί φράκτες [τεκμηριώνονται](#) από οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.^[12]

Το έργο του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης για τους αγνοούμενους μετανάστες [έχει καταγράψει](#) περισσότερους από 29 000 θανάτους κατά τη διάρκεια μεταναστευτικών ταξιδιών προς την Ευρώπη από το 2014.

1. Ευρωπαϊκό σύστημα πληροφοριών και αδειοδότησης ταξιδιού (ETIAS)

Τον Σεπτέμβριο 2018 δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS).

Σκοπός του νέου αυτού συγκεντρωτικού πληροφοριακού συστήματος είναι να συλλέγει πληροφορίες για πολίτες τρίτων χωρών που δεν χρειάζονται θεώρηση και πρόκειται να εισέλθουν στον χώρο Σένγκεν, ώστε να εντοπίζονται ενδεχόμενοι κίνδυνοι σε επίπεδο ασφάλειας ή παράτυπης μετανάστευσης. Η βάση δεδομένων θα διενεργεί εκ των προτέρων ελέγχους σε ταξιδιώτες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης και θα τους αρνείται την άδεια ταξιδιού εάν θεωρηθεί ότι αποτελούν κίνδυνο. Η βάση δεδομένων θα είναι παρόμοια με τα ήδη υπάρχοντα συστήματα, για παράδειγμα στις ΗΠΑ (ESTA), στον Καναδά και στην Αυστραλία, μεταξύ άλλων.

Τα πλεονεκτήματα του ETIAS περιλαμβάνουν τη μείωση των καθυστερήσεων στα σύνορα, τη βελτίωση της εσωτερικής ασφάλειας, την καλύτερη πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης και τη μείωση των κινδύνων για τη δημόσια υγεία. Μολονότι το σύστημα θα διενεργεί εκ των προτέρων ελέγχους, η τελική απόφαση σχετικά με τη χορήγηση ή την άρνηση εισόδου, ακόμη και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το πρόσωπο έχει έγκυρη άδεια ταξιδιού, θα λαμβάνεται από τους εθνικούς συνοριοφύλακες που θα διενεργούν τους συνοριακούς ελέγχους, σε συμφωνία με τους κανόνες του κώδικα συνόρων του Σένγκεν. Το ETIAS θα έχει τρεις κύριες λειτουργίες:

- την επαλήθευση των πληροφοριών που υποβάλλονται επιγραμματικά από υπηκόους τρίτων χωρών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης, πριν από το ταξίδι τους στην ΕΕ·

---

[12] [Ίδρυμα του Ελσίνκι για τα ανθρώπινα δικαιώματα](#)

- τη διεκπεραίωση των αιτήσεων με τον έλεγχο τους σε σχέση με άλλα συστήματα πληροφοριών (όπως το SIS, το VIS, η βάση δεδομένων της Ευρωπόλ, η βάση δεδομένων της Interpol, το ΣΕΕ και το Eurodac, η ευρωπαϊκή βάση δεδομένων δακτυλοσκόπησης των αιτούντων άσυλο για την αντιπαραβολή δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων)·
- την έκδοση αδειών ταξιδιού σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν εντοπίζονται αποτελέσματα αναζήτησης ή στοιχεία που απαιτούν περαιτέρω ανάλυση.

Οι άδειες ταξιδιού θα λαμβάνονται μέσα σε λίγα λεπτά της ώρας. Τον Ιούνιο του 2017, το Συμβούλιο αποφάσισε να χωρίσει την πρόταση σε δύο χωριστές νομικές πράξεις,^[13] διότι η νομική βάση (Σένγκεν) της πρότασης δεν μπορούσε να καλύπτει τροποποιήσεις του κανονισμού της Ευρωπόλ. Το ETIAS θα αναπτυχθεί από τον οργανισμό eu-LISA και θα τεθεί σε λειτουργία το 2025.

2. Οργανισμός της ΕΕ για τη λειτουργική διαχείριση μεγάλων πληροφοριακών συστημάτων στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (eu-LISA)

Ο [eu-LISA](#) ιδρύθηκε το 2011 και είναι υπεύθυνος για τη λειτουργική διαχείριση τριών κεντρικών συστημάτων πληροφοριών της ΕΕ: SIS, VIS και Eurodac. ^[14] Αποστολή του είναι η υλοποίηση της νέας αρχιτεκτονικής ΤΠ στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Τον Νοέμβριο του 2019, αναθεωρήθηκε η εντολή του eu-LISA και αναπτύχθηκε περαιτέρω η ικανότητα του οργανισμού να συμβάλει στη διαχείριση των συνόρων, στη συνεργασία για την επιβολή του νόμου και στη διαχείριση της μετανάστευσης στην ΕΕ.

3. Διαλειτουργικότητα μεταξύ των συστημάτων πληροφοριών της ΕΕ στον τομέα των συνόρων

Η ΕΕ έχει αναπτύξει μεγάλης κλίμακας κεντρικά συστήματα ΤΠ (SIS, VIS, Eurodac, EES και ETIAS) για τη συλλογή, την επεξεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών που είναι κρίσιμης σημασίας για τη συνεργασία στο πεδίο της ασφάλειας, καθώς και για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων και της μετανάστευσης. Από το 2019, τα συστήματα αυτά ήταν διαλειτουργικά σε επίπεδο ΕΕ, δηλαδή να μπορούν να ανταλλάσσουν δεδομένα και πληροφορίες ώστε οι αρχές να έχουν τις πληροφορίες που χρειάζονται, όταν και όπου τις χρειάζονται. Η διαλειτουργικότητα αναφέρεται στην ικανότητα των συστημάτων ΤΠ να επιτρέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων, ώστε να αποφεύγονται τα κενά πληροφόρησης που προκύπτουν από την πολυπλοκότητα και τον κατακερματισμό των συστημάτων αυτών.^[15]

[13] [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/1240](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Σεπτεμβρίου 2018, για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS) και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1077/2011, (ΕΕ) αριθ. 515/2014, (ΕΕ) 2016/399, (ΕΕ) 2016/1624 και (ΕΕ) 2017/2226, ΕΕ L 236 της 19.9.2018, σ. 1 και [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/1241](#), της 12ης Σεπτεμβρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 με σκοπό τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS) — εργασίες Ευρωπόλ, ΕΕ L 236 της 19.9.2018, σ. 72.

[14] [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/1726](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (eu-LISA), και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006 και της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011, ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 99.

[15] [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2019/817](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Μαΐου 2019, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των συστημάτων πληροφοριών της ΕΕ στον τομέα των συνόρων και των θεωρήσεων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008, (ΕΕ) 2016/399, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240, (ΕΕ) 2018/1726 και (ΕΕ) 2018/1861 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των αποφάσεων 2004/512/ΕΚ και 2008/633/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ΕΕ L 135 της 22.5.2019, σ. 27, και [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2019/818](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Οι δύο εν ισχύ κανονισμοί επιτρέπουν στα συστήματα αυτά να αλληλοσυμπληρώνονται, κάνουν ευκολότερη την εξακρίβωση της ταυτότητας των προσώπων και θα συνεισφέρουν στην καταπολέμηση της πλαστοπροσωπίας. Δεν τροποποιούν τα δικαιώματα πρόσβασης που καθορίζονται στη νομική βάση για κάθε ευρωπαϊκό σύστημα πληροφοριών, αλλά θεσπίζουν :

- μια ευρωπαϊκή πύλη αναζήτησης, που θα επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να εκτελούν αναζητήσεις σε πολλαπλά συστήματα πληροφοριών ταυτοχρόνως, χρησιμοποιώντας τόσο βιογραφικά όσο και βιομετρικά δεδομένα·
- μια κοινή υπηρεσία αντιστοίχισης βιομετρικών δεδομένων, που θα επιτρέπει την αναζήτηση και σύγκριση βιομετρικών δεδομένων (δακτυλικών αποτυπωμάτων και εικόνων προσώπου) από διάφορα συστήματα·
- ένα κοινό αποθετήριο δεδομένων ταυτότητας, το οποίο θα περιλαμβάνει τα βιογραφικά και βιομετρικά δεδομένα υπηκόων τρίτων χωρών που είναι επί του παρόντος αποθηκευμένα σε διάφορα συστήματα πληροφοριών της ΕΕ·
- έναν ανιχνευτή πολλαπλών ταυτοτήτων, ο οποίος θα ελέγχει αν τα βιογραφικά στοιχεία ταυτότητας που περιέχονται στην αναζήτηση υπάρχουν σε άλλα καλυπτόμενα συστήματα, επιτρέποντας έτσι την ανίχνευση πολλαπλών ταυτοτήτων που συνδέονται με το ίδιο σύνολο βιομετρικών δεδομένων.

4. Η πανδημία COVID-19 το 2020

Οι περιορισμοί στις διεθνείς και ενδοενωσιακές μετακινήσεις προσώπων έχουν καταστεί μια από τις πιο ορατές πολιτικές απαντήσεις στην πανδημία του κορονοϊού από τις αρχές Μαρτίου 2020 και μετά. Αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ έκλεισαν τις διεθνείς μεταφορές επιβατών και στη συνέχεια επέβαλαν πρόσθετους ταξιδιωτικούς περιορισμούς της ΕΕ που συνεπάγονται το μερικό κλείσιμο των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ και τον περιορισμό της εισόδου τρίτων χωρών στην ΕΕ ^[16] , καθώς και περιορισμούς στην κυκλοφορία προσώπων στην ΕΕ.^[17] Σε πολλές περιπτώσεις, αυτό είχε αυθαίρετο, αναποτελεσματικό και μεροληπτικό χαρακτήρα και παραβίαζε τη νομοθεσία περί ιδιωτικότητας και ασύλου, όπως προκύπτει από [μελέτες](#) που ανέθεσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. ^[18]

5. Η κρίση στην Ουκρανία

Μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022, πάνω από 6 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν ήδη αναγκαστεί να αναζητήσουν καταφύγιο, κυρίως σε γειτονικές χώρες^[19]. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να χορηγήσει προσωρινή

Συμβουλίου, της 20ης Μαΐου 2019, για τη θέσπιση πλαισίου για τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των συστημάτων πληροφοριών της ΕΕ στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, του ασύλου και της μετανάστευσης και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1726, (ΕΕ) 2018/1862 και (ΕΕ) 2019/816, ΕΕ L 135 της 22.5.2019, σ. 85.

[16]την κοινή δήλωση των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Βρυξέλλες, 26 Μαρτίου 2020.

[17]Tell Cremades, M., *Studies with a 'Covid 19 angle'*, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων, Ιούνιος 2021.

[18]Carrera S., Chun Luk, N., *In the Name of COVID-19: an Assessment of the Schengen Internal Border Controls and Travel Restrictions in the EU*, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Θεματικό Τμήμα Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων, Σεπτέμβριος 2020.

[19]<https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine>.

προστασία σε ολόκληρη την ΕΕ σε άτομα που φθάνουν από την Ουκρανία [20]. Η [οδηγία της ΕΕ για την προσωρινή προστασία](#) [21] επιτρέπει στα κράτη μέλη της ΕΕ να ενεργούν γρήγορα για να προσφέρουν προστασία και δικαιώματα σε άτομα που χρήζουν άμεσης προστασίας.

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Στο παρελθόν, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν επέδειξε μια ενιαία στάση σε σχέση με την ανάπτυξη μιας πολιτικής διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων. Το Κοινοβούλιο έχει σε μεγάλο βαθμό υποστηρίξει τον αναβαθμισμένο οργανωτικό ρόλο του EBCGA/ Frontex και των άλλων σχετικών οργανισμών της Ένωσης, ζητώντας συχνά την περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου τους, καθώς η ΕΕ βρίσκεται αντιμέτωπη με τη μεταναστευτική κρίση στη Μεσόγειο. Αν και η άποψη του Κοινοβουλίου όσον αφορά την ανάπτυξη του EBCGA υπήρξε σε μεγάλο βαθμό θετική, η τοποθέτησή του στο ζήτημα των ευφυών συνόρων ήταν πιο επιφυλακτική. Μετά την πρόταση της Επιτροπής, το 2013, διατύπωσε επιφυλάξεις για την τεράστια ανάπτυξη τεχνολογικών μέσων και για τη μαζική επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που προτείνονται για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων. Εξάλλου, το αναμενόμενο κόστος της τεχνολογίας για τα ευφυή σύνορα, σε συνδυασμό με τις αμφιβολίες για τα οφέλη της, προκάλεσαν στο Κοινοβούλιο πολλές ανησυχίες. Στο [ψήφισμά του της 12ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με τη δεύτερη έκθεση για την εφαρμογή της στρατηγικής για την εσωτερική ασφάλεια](#), το Κοινοβούλιο επισήμανε ότι «η πιθανή ανάπτυξη νέων συστημάτων πληροφορικής στον τομέα της μετανάστευσης και διαχείρισης των συνόρων, όπως οι πρωτοβουλίες για την έξυπνη διαχείριση συνόρων, πρέπει να αναλυθούν προσεκτικά, ειδικά υπό το πρίσμα των αρχών της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας». Τον Σεπτέμβριο του 2015, έδωσε συνέχεια με μία [προφορική ερώτηση προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο](#) με την οποία κάλεσε τα όργανα αυτά να καθορίσουν τη στάση τους όσον αφορά την πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου στο σύστημα και ζήτησε τις απόψεις τους όσον αφορά τη συνάφεια της απόφασης που εξέδωσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Απρίλιο του 2014 σχετικά με την οδηγία για τη διατήρηση των δεδομένων (βλέπε [4.2.8](#)). Στο ψήφισμά του σχετικά με την ετήσια έκθεση για τη λειτουργία του χώρου Σένγκεν [22], το Κοινοβούλιο κάλεσε τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν διαθέτουν εξωτερικά χερσαία σύνορα, να εξασφαλίσουν υψηλό επίπεδο ελέγχου στα εξωτερικά τους σύνορα, διαθέτοντας επαρκείς πόρους μέσω προσωπικού, εξοπλισμού και εμπειρογνωμοσύνης, και θεσπίζοντας την απαραίτητη διοίκηση και έλεγχο για την ασφαλή, ομαλή και ομαλή διέλευση των συνόρων.

Το Κοινοβούλιο επέμεινε επίσης στην ανάγκη να λαμβάνονται δεόντως υπόψη, σε όλες τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται, τα σύνορα της ΕΕ και το κεκτημένο στον τομέα του ασύλου, καθώς και ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της

[20]Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 2022, που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας.

[21]Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων, ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12.

[22][Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 30ής Μαΐου 2018](#) σχετικά με την ετήσια έκθεση για τη λειτουργία του χώρου Σένγκεν, ΕΕ C 76 της 9.3.2020, σ. 106.

ΕΕ. Έτσι, έχει επανειλημμένα ζητήσει αξιόπιστες και δίκαιες διαδικασίες και μια ολιστική προσέγγιση της μετανάστευσης σε επίπεδο ΕΕ. [23] Διαδραματίζει ενεργό ρόλο στην παρακολούθηση της εφαρμογής και της συμμόρφωσης με το κεκτημένο του Σένγκεν. Η ομάδα εργασίας για τον έλεγχο Σένγκεν της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο στα σχετικά στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης και παρακολούθησης, όπως η τελική έκθεση αξιολόγησης, οι συστάσεις που εγκρίθηκαν και το σχέδιο δράσης.

Όσον αφορά την πανδημία COVID-19, το Κοινοβούλιο, ενέκρινε [ψήφισμα τον Ιούνιο 2020](#) σχετικά με την κατάσταση στον χώρο Σένγκεν μετά την έξαρση της νόσου COVID-19, στο οποίο εξέφρασε τη λύπη του για το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο δεν είχε ενημερωθεί. Υπενθύμισε ότι τυχόν προσωρινοί ταξιδιωτικοί περιορισμοί που εφαρμόζονται σε όλα τα μη αναγκαία ταξίδια από τρίτες χώρες προς τον χώρο Σένγκεν ή αποφάσεις άρνησης εισόδου στα εξωτερικά σύνορα πρέπει να είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις του κώδικα συνόρων του Σένγκεν [24]. Μια μελέτη που ανατέθηκε από το Κοινοβούλιο κατέδειξε ότι οι περιορισμοί που εισήχθησαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας ήταν πολλές και διαφορετικές, με αποτέλεσμα να έχουν προκαλέσει βαθιά νομική αβεβαιότητα στους πολίτες και αρνητικές επιπτώσεις όσον αφορά τα δικαιώματα και τις ελευθερίες της ΕΕ [25]. Μια άλλη πρόσφατη μελέτη επισημαίνει την εκτεταμένη χρήση βιομετρικών τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης από τα κράτη μέλη για τους σκοπούς της ευρείας επιτήρησης των μεταναστών [26].

Σε [ψήφισμα της 1ης Μαρτίου 2022](#), το Κοινοβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για την ενεργοποίηση της οδηγίας για την προσωρινή προστασία για πρώτη φορά από την έναρξη ισχύος της το 2001.[27] Στις 9 Μαρτίου 2022, οι ευρωβουλευτές [κάλεσαν](#) την ΕΕ να θεσπίσει ένα κατάλληλο σύστημα μετανάστευσης που θα μοιράζεται την ευθύνη για τους πρόσφυγες. Στις 4 Απριλίου 2023, η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE) του Κοινοβουλίου ενέκρινε [έκθεση](#) σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, και στις 14 Απριλίου 2023 ενέκρινε [έκθεση](#) σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα, καθώς και [έκθεση](#) σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης.

Αυτό το θεματολογικό δελτίο έχει προετοιμαστεί από το Θεματικό Τμήμα Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

---

[23][Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 12ης Απριλίου 2016](#) σχετικά με την κατάσταση στην περιοχή της Μεσογείου και την ανάγκη για μια ολιστική προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τη μετανάστευση, ΕΕ C 58 της 15.2.2018, σ. 9.

[24][Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Ιουνίου 2020](#) σχετικά με την κατάσταση στον χώρο Σένγκεν μετά την πανδημία COVID-19, ΕΕ C 362, 8.9.2021, σ. 77.

[25]Carrera S., Chun Luk, N., *In the Name of COVID-19: an Assessment of the Schengen Internal Border Controls and Travel Restrictions in the EU*, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Θεματικό Τμήμα Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων, Σεπτέμβριος 2020.

[26]Wendehorst, C., Duller, Y., *Biometric Recognition and Behavioural Detection*, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων, Αύγουστος 2021.

[27][Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 1ης Μαρτίου 2022](#) σχετικά με την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ΕΕ C 125 της 18.3.2022, σ. 2.

Επισκεφτείτε την [ιστοσελίδα](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη Σένγκεν.

Mariusz Maciejewski
11/2023

